Ч. 104. Середа 24 (11) мая 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Справи парляментарні. — З ческого сойму. — До ситуациї на Угорщині. — Положенє в Росиї. — Що думають Японцї о мирі. — Російсько-японьска війна.

Як зачувати, сесия ческого сойму закінчить ся дня 2-го або 3-го червня а відтак буде скликана Рада державна, котра буде радити аж до 15 липня. Перше засїданє палати послів відбуде ся мабуть в середу дня 7-го червня. В сїй порі має бути залагоджена провізория буджетова, кредити додаткові на альпейскі зелїзницї і кілька поменших законів. Чи буде також вибрана депутация квотова, сего на певно не знати, хоч нема причини, щоби так не сталося, бо хоч мадярска опозиция і хотїла би відорвати Угорщину від Австриї, то все-таки не може того зробити насильно і відмовити участи в спільних видатках. Також не прийде підчас теперішної сесиї до переміни кабінету на парляментарний, а то мабуть головно задля стану здоровля президента міністрів дра Ґавча, котрий все ще недомагає.

В ческім соймі поставив вчера радикальний посол Калїна внесенє, щоби вислати адресу до Корони з жаданем правно-державних відносин Чехії до Австриї і Угорщини. Пос. Калїна звернув ся був з сею справою до проводиря ческих аґрариїв, пос. Кубра, з просьбою о підписанє сего внесеня, але Кубр відповів, що думає порушити ту справу насамперед перед парляментарною комісиєю всїх ческих партий.

Спільний міністер фінансів бар. Бурян вернувши з Будапешту був зараз на авдиенциї у Є. Вел. Цїсаря. У Відни єсть загальне переконанє, що місия єго удала ся і що вже сими днями буде утворений новий угорский кабінет з посеред партий сполученої опозициї, на котрого чолї стане ґр. Юлїй Андраші. Чи до нового кабінету увійде також і Кошут, того не знати. Часть опозициї противна тому, бо єсть тої гадки, що Кошут ставши міністром перестане бути тим, чим єсть нинї — проводирем опозициї, а то не розходить ся о концесию для Кошута, лиш о концесию для цїлого народу.

Характеристикою теперішного положеня в Росиї то указп за указами, наради за нарадами в справі якихсь реформ, котрі має переводити та сама бюрократия, що їм рішучо противна. Всї тотї укази проєкти і наради, що обіцюють богато, але по правдї дають мало, мають то до себе, що на щастє чи нещастє Росиї викликують щораз більший фермент і роблять щораз більший заколот в державі. Социялїсти і робітники з долини, інтелїґенция із середини а цар своїми указами з гори розрушили нові стремленя в Росиї вже до того степеня, що їх не дасть ся спинити ніякою силою. Росия знаходить ся ніби в станї переобразованя. По двох важних указах, о потребі реформ взагалї і о віротерпимости видав цар новий указ в справах селяньских. Указ сей з датою 19 с. м. постановляє, що має бути утворений комітет, котрий має займати ся виключно лиш справами селяньскими. В склад того комітету мають увійти міністри: царского двору і апанажів, справ внутрішних, скарбу і справедливости, контрольор державний, головний управитель устрою селяньскої посїлости і наконець той достойник, котрого цар заіменує предсїдателем комітету. Комітет сей буде займати ся: 1) справами переселеня; 2) справами, які дотикають селяньскої посїлости, а тепер належать до комітету міністрів; 3) проєкти буджетові в справах селяньских і в справах переселеня; 4) напрям і діяльність кредитових заведень земских; 5) річні звіти банків державного, шляхотского і селяньского. Рівночасно зносить ся комітет для справ посїлости

---

1)

Здоровлє і недуга.

Відомости з гіґієни, потрібні і придатні для кождого *).

О Боже мій милий!
Тяжко жить на сьвітї, а хочеть ся жить!
Хочеть ся дивитись, як сонце сяє,
Хочеть ся послухать, як море заграє,
Як пташка щебече, байрак гомонить
Або чорнобріва в гаю заспіває....
О Боже мій милий, як весело жить!

Т. Шевченко.

I.

Здоровлє і єго значінє. — Тїло машина. — Понятє гіґієни і єї перші початки. — Культ Асклєпіоса в Грециї. — Гіґієя богиня здоровля. — Гіґієна яко публичне плеканє здоровля.

Єсть загальне правило на сьвітї, що всяка жиюча твар, все одно чи то ростина, чи зьвіря, чи найвисше на земли сотворінє, чоловік, скоро раз прийде до житя, старає ся єго собі удержати, доки аж не сповнить тої задачі, яка єму тим правилом назначена. Зеренце ростини, насїнє, на око мертве, держить в собі зародки житя, щоби єго при догідній нагоді дальше розвивати. Ростинка, що ледви видобула ся із землї, старає ся використати всї догідні для себе обставини, щоби о скілько можна, найдовше удержати своє житє; она тягне поживу із землї і воздуха та шукає жизненної сили сонця. Зьвірята з великою печаливостию стараютъ ся удержати житє своїх молоденьких, годують їх і плекають, аж доки они самі не зможуть удержувати свого житя. А все то діє ся у ростин і зьвірят, так сказати би, несьвідомо, лиш силою того правила, яке в них вложила вже сама природа. О скількож висше поставлений чоловік, котрому до того загального правила природи додана ще й сьвідомість єго! Тим то й поясняє ся, длячого чоловік навіть на низькім степени культури і цивілїзациї шукає всїляких способів, котрими міг би удержати своє житє в хвилях, коли єму грозить якась невидима небезпечність в єго тїлї, звана звичайно недугою або хоробою.

Але тих небезпечностий, які грозять людскому житю, єсть множество; они можуть бути видимі й невидимі, можуть бути в самім тїлї й поза ним, а устеречи від них своє житє, значить дбати про своє здоровлє. Першим услівєм удержаня житя єсть отже удержанє здоровля. Але удержанє здоровля має ще й иньшу велику вагу. Здоровлє не лиш удержує житє, але ще й єсть найбільшим щастєм нашого житя тут на земли. Доки чоловік здоровий, доти може перебути всякі злиднї і нещастя; але скоро впаде на него яка недуга, то з нею приходить вже й нещастє. Се так загально звістна річ, що не потреба би о тім і згадувати, як би не то, що все ще велика маса темних людий не уважає здоровля за дїйстне і єдине правдиве щастє чоловіка, а знов многі з тих, котрі то знають і розуміють, часто на то забувають і легковажать собі своє здоровлє.

А щож то здоровлє? Звичайно гадають і кажуть, що хто не хорий, той здоровий і на тім конець; а то не зовсїм так, бо звістно також, що неодин на око здоровий чоловік носить в собі вже може від довгого часу зародки хороби і часто навіть сам о тім не знає. Здоровлє треба длятого трохи инакше понимати.

Подумаймо собі, що наше тїло то така машина, котрої роботу називаємо житєм. Як би хто небудь з нас мусів доглядати якоїсь машини, то повинен би не лиш докладно знати цїлий єї склад, але й уважати дуже пильно на то, щоби она могла як найправильнїйше дїлати, щоби нічо в нїй не псувало ся і щоби она як найдовше могла без ушкодженя бути в руху; він повинен би їй піддавати лиш то і лиш тілько всего, що й кілько потреба для удержаня єї в правильнім руху. Здоровлє єсть для того вислїдом як найправильнїйшої роботи тої машини в нашім тїлї, котра держить єго при житю, котра надає єму сили і здібности

---

*) Сим розпочинаємо ряд фейлетонів, призначених ширити в нашім народї так потрібне знанє гіґієни. Ми старали ся тут підобрати такий спосіб оповіданя, щоби сей досить трудний предмет зробити о скілько можна займаючим і легко приступним для кождого. А всеж-таки просимо ще окремо наших читателїв, щоби у власнім інтересї читали конче сї фейлетони, бо тут розходить ся не о саму розривку, але о поважну науку і важну потребу житя.

селяньскої установлений указом з дня 2 липня 1903 р.

Специяльна комісия під проводом міністра Булиґіна, маюча заняти ся приготовленєм вибору народної репрезентациї, закінчила вже свої вступні роботи. Около половини червня має бути цілий материял оголошений друком. На поміщенє репрезентациї має служити окремий будинок, котрий буде виставлений на поли марсовім.

Півурядова японьска ґазета „Кокумін“ так відзиває ся о мирі: „Війна з Росиєю ще лютить ся, а вже єсть що раз більше таких, котрі сподівають ся скорого мира, ба премудрі голови роздумують над тим, які ставити услівя мира. Нам однак годі о тім перед часом говорити, бо росийска диплематия лиш того чекає, щоби нас ставити в злім сьвітлї перед другими державами. Особливо в Хінї працює она против нас всїлякими брїхнями. Говорити нинї про будучі відносини в Манджуриї було би пустою роботою. Так як нинї річ має ся, можемо лиш тілько сказати, що ми доси побідили. Але був би нерозум думати, що війна доходить вже до кінця. Японія числить ся з тим напевно, що буде мусїла ще довго вести війну і то так, щоби она їй не вийшла на шкоду. Одною з найважнїйших причин війни була справа корейска. Нинї там іде все після нашого бажаня. Коли прийде ся вести з Росиєю переговори в справі мира, то корейска справа буде вже довершеним фактом і єї не можна буде тикати. Що до Манджуриї, то ми розріжняємо межи Манджуриєю, що належить до хіньскої держави, а півостровом Ляотун, котрий Росия взяла була в посесию, і зелїзницею, до котрої Росия набула право. Ми ту посїлість Росиї забрали мечем, отже она правно до нас належить. Які же би ми ставили услівя по рішучім побитю Росиї, о тім нинї годї говорити. Суть люди, котрі кажуть, що як би ми хотїли взяти вехідну Сибір та Сахалїн, то другі держави до того би не допустили. Ми того переконаня, що вехідна Сибір і Сахалїн обходять лиш Росию а нїяку иньшу державу.

З поля війни в Манджуриї нема нїяких важнїйших вістий а про фльоти Рожественского і Тоґа так само як і доси нїчого не чувати. Родина Рожественского рішучо заперечує тому, мов би він був спаралїжований; єму не грозить нїяка небезпечність і він не уступить, хиба що був би відкликаний против своєї волї.

Новинки.

Львів, дня 23-го мая 1905.

— Високопр. Митрополит Андрей Шептицкий переводить тепер візитацию холоївского і буского деканату. Доси відвідав Митрополит парохії: Батюшин, Желехів, Буск, Деревляни і Камінку струмилову, а має ще звізитувати: Незнанів, Сушно, Оглядів, Лопатин, Стремильче, Николаїв коло Бродів, Радехів і Стоянів.

— Посьвяченє нового будинку бібліотеки унїверситетскої у Львові відбуло ся вчера перед полуднем з великим торжеством. Чину посьвяченя довершив Високопр. архієпископ Більчевский в присутности Є. Е. п. Мінїстра для Галичини дра Пєнтака, Є. Е. п. Намістника гр. Андрея Потоцкого, Є. Е. п. Маршалка краєвого гр. Стан. Баденього, шефа секцийного Мінїстерства просьвіти дра Цвиклиньского і ин. В торжестві взяла також участь молодїж академична і численна публика.

— Вистава технїків. В недїлю дня 21-го с. м. отворено в будинку полїтехнїки заходом „Союза студентів архітектури“ виставу конкурсових праць на церкву в Соколівцї, золочівского повіта. Той конкурс, оповіщений перед кількома місяцями о. Володимиром Кальбою, тамошним парохом, приніс девять праць значної вартости, про що часописи донесли свого часу. Одну з них, відзначену першою нагородою, а відповідаючу услівям конкурсу наслїдком примінення характеру руских деревляних церквий до мурованої будівлї, затверджено до будови. Инші працї представляють ся також цїкаво. Вистава обіймає також три конкурсові проєкти на фасаду руского театру у Львові, виконані членами „Союза“, а примінені до розкладу, поданого фірмою Фельнер і Гельмер у Відни і принятого комітетом до будови. Цїлість вистави доповняють артистичні працї членів товариства, виконані самостійно. Вистава буде отворена лише тиждень, щодень від год. 10 до 1 і від 3 до 6. Вступ для публики 40 сот., для академиків 20 сот. від особи.

— Запомоги для вдів і сиріт по сьвященниках всїх трех галицких епархій буде роздїляти дирекция товариства „Ризниця“ в Самборі, а то: 20 запомог для вдів по 40 К, а 40 запомог для сиріт по 20 К. Просьби належить вносити до 15 червня с. р. через відповідний уряд деканальний.

— Забор псевий вивіз. Полїция сконфіскувала на двірци в Кракові дві клїтки з соловіями, висланими з Ярослава до Праги, наданими купцем яко раки. Соловіїв було 39, повязаних нитками за крилця. Пять з них по дорозї погибло, а прочі випущено в Кракові до садів. Ярославский надавець тих посилок буде покараний за три провини: за фальшиве подане змісту посилки, за заборонене вивоженє з краю соловіїв і за знущане над зьвірятами.

— Пожар від грому. Онгди о годинї 4-ій по полудни в часї бурі ударив грім в зелїзний збірник нафти в копальни Зусмана в Бориславі. Від удару счинив ся огонь і погорів побіч положений закоп і два деревляні збірники. Зелїзний збірник також цїлком знищений.

— Арештованє злодїя. В Устриках долїшних арештовано онгди 21-лїтного Кароля Лещиньского, котрий дня 16 с. м. виніс з зелїзничої станциї в Сяноцї зелїзну касу, розбив єї, забрав з неї 612 корон готівкою і вкинув касу до Сяну, а сам виїхав до Устрік. Від Лещиньского відобрано майже всї гроші.

— Курс науки для касиєрів. В часї від 26 червня до 8 липня 1905 р. урядить Бюро Патронату з припорученя Видїлу краєвого з дня 25 цьвітня с. р. Ч. 39.001. XII. Практичний курс науки для касиєрів і членів Заряду

до виконуваня всего того, чого житє від нас вимагає а тим і дає можність осягати все то, що чоловік до свого щастя уважає за потрібне. Так стає ся здоровлє основою нашого щастя тут на земли а через то само єсть вже щастєм само в собі; хто єго має вже з природи і уміє єго піддержати, той вже щасливий; хто єго руйнує, той вганяє сам себе в нещастє.

Коли же здоровлє єсть як найправильнїйшою роботою машини нашого тїла, то треба, скоро хочемо бути щасливі, уміти єго піддержати а в потребі й поправити та скріпити а то значить: треба знати ся на тій машинї нашого тїла, треба уміти з нею обходити ся а на случай потреби знати де, що і як поправити, щоби она знов правильно дїлала. Того всего учить нас гиґієна або наука о здоровлю.

Здавало би ся на перший погляд, що то річ дуже трудна і не для кождого так легко приступна. Так оно по части й єсть, але не зовсїм, а на доказ того возьмім для приміру знову яку небудь звичайну машину. На якій небудь машинї, н. пр. на льокомотиві, знає ся найлїпше інжинїр або фаховий механік. А чи кожду льокомотиву при поїздї зелїзничім веде інжинїр? Звичайно веде єї лиш далеко менше образований чоловік, машинїст, котрий нераз відбув ледви піврічну практику; він має ще до помочи топника, того, що топить під кітлом. Той топник буває нераз чоловіком, що ледви уміє читати і писати або й то нї, а преці і він нераз в случаю наглої потреби уміє повести льокомотиву, бо через довгу службу коло неї, коли він не тумановатий, придивив ся їй добре і знає, що і як коло неї зробити Так само має ся річ і з машиною в нашім тїлї. Найлїпше знає ся на ній фаховий від неї інжинїр — лїкар, а кождий з нас то лиш топник від неї. Як той топник на льокомотиві наливає води до кітла і суне вугля під него, так кождий з нас наливає не то води але дуже часто навіть зовсїм непригожої всїлякої всячини та суне топлива — поживи до своєї машини, щоби єї удержати в руху. Не кождий з нас може бути фаховим інжинїром від своєї машини — лїкарем; але чи не добре було би, як би кождий з нас замість бути лиш простим топником, був бодай добрим машинїстом і умів як слїд обходити ся з тою машиною, що удержує житє а з ним і наше здоровлє? А то річ не така трудна; того може вивчити гиґієна.

Щож то таке тота гиґієна і чого она учить? Гиґієна, як вже сказано, то наука о здоровлю. Саме слово „гиґієна“ то слово чуже, грецке і пішло від імени грецкої богинї здоровля, що звала ся Гиґеа або Гиґієя і була після віруваня стародавних Греків дочкою бога лїкарів і штуки лїкарскої Асклепіоса, що у Римлян звав ся Ескуляпом, а від котрого ще й нинї називаємо иноді жартобливо лїкарів ескуляпами. Той божок Ескуляп був лїкарем божого роду і доказував чудес своєю штукою, бо не лиш ісцїляв людий від всїляких недуг, але навіть воскрешав мертвих. За то розлютив ся на него бог підземного сьвіта Плюто і підмовив найстаршого бога Зевса, а той убив єго громом. Мимо того Ескуляп не перестав бути богом і помагати людем, хоч вже не жив між ними. Греки ставили єму сьвятинї, в котрих того божка заступали єреї, котрим він надавав таку силу, що они могли лїчити людий. Тотї єреї творили окремі роди, звані Асклепідами, в котрих штука лїченя переходила з батька на сина.

Хоч се, що тут хочемо дальше розказати, не належить до науки о здоровлю, то все-таки добре й то знати, бо з того видко не лиш, в який спосіб люди в дуже давних часах ратували своє здоровлє і як розвивала ся постепенно штука лїкарска, та які були початки теперішної гиґієни.

На вехіднім побережу грецкої країни, званої Арґоліс, було колись славне місто Епідаврос — нинї там лиш мале сїльце, що називає ся так само — а може на яких 10 кільометрів на захід від міста, в долинцї серед лїсів була колись славна сьвятиня божка Асклепіоса. Побіч сьвятинї стояли доми єреїв і доми для тих, що приходили сюди шукати помочи божка в своїх недугах. Здоровий гірский воздух, чиста як сльоза жерельна водиця, сьвітло сонця та глубокий спокій серед лїсної глуші — то були ті найперші і найприроднїйші услівя для поратованя здоровля, котрі ще збільшала кріпка віра в чудотворну силу божка. Сюди приходили калїки, прокажені і недужі зі всїх сторін сьвіта, котрим вже нїхто не міг дати ради, та приносили з собою не лиш постїль і поживу, але ще й великі дарунки для самого бога і єго слуг, єреїв. З розкопів, які тут пороблено в найновійших часах, і з многих написий, які тут знайдено, показує ся, що тут було колись так славне місце курацийне, з котрим ледви чи дались би порівнати навіть найславнїйші в наших часах курацийні місцевости, як н. пр. Карльсбад і другі подібні.

Заким кого тут приймили і впустили до сьвятого місця, мусів він насамперед добре очистити ся, иноді й скупати ся в чудотворнім жерелї, бо чистота була в полудневих краях здавен давна першим услівєм лїченя. Кого вже приняли, той складав богови жертву на вівтари, звичайно хлїб і овочі, иноді й поросятко або ягнятко, а відтак мусів кождий недужий стелити сам собі постїль з тонкого галузя і листя на підсїнях сьвятинї. При сьвітлї сьвятих ламп відправляли відтак єреї богослуженє, а коли сьвітло погасло, мусїли недужі лягати на приготовлену свою постїль і засипляли в тій рожевій надії, що їм приснить ся сам бог і скаже, яких лїків мають они уживати. Коли на другий день пробудили ся, розповідали свої сни єреям, а ті вже поясняли їх по свому, як кому було потреба. Иноді виконував бог на заснувших в вірі чудесних операций: слїпим здоймали полуду з очий, глухі відзискували

Спілок ощадности і позичок. На курс той, що відбуде ся в Кракові, можуть бути приняті кандидати, представлені Зарядами Спілок істнуючих, або основательними Комітетами проєктованих Спілок і зголошених до Бюра Патронату. Зазначує ся при тім, що число учеників на курсі обмежене до 32. Першеньство до приняття на курс прислугує кандидатам з тих Спілок патронацких, котрі до тої пори з курсів не користали, а потребують виучення свого кандидата на касиєра, іменно, коли в відмовнім залагодженю поданя о принятє кандидата представленого на попередний курс отримали приречене принятя на теперішний курс, що в поданю належить пригадати. До кождого прошення о принятє на курс треба долучити: 1) Метрику хрещення або звичайний метрикальний витяг кандидата. 2) Пробу звичайного письма кандидата разом з єго заявою, що, наколи буде принятим, зобовязує ся прибути на науку і придержувати ся обовязуючої в часі науки інструкциї. Кандидати незасібні можуть узискати запомогу від Виділу краєвого по 50 К, о що треба в поданю о принятє просити. Поданя ті зверне Бюро Патронату, по заосмотреню своїм потвердженєм, кандидатам принятим на курс з вияснененм, як треба з ними поступити. Впрочім постарає ся Бюро Патронату також о догідне поміщенє участників курсу через час їх побуту в Кракові. Неостемпльовані поданя о принятє на курс належить вносити до „Бюра Патронату для Спілок ощадности і позичок при Виділі краєвім у Львові“ найдальше до кінця мая с. р. Неузгляднені поданя будуть звернені. — *Бюро Патронату для Спілок ощадности і позичок при Виділі краєвім у Львові.*

— **Арештований по пятьох лїтах.** В червни 1900 р. два торговельники перлами, Порчінер з Відня і Бернавер з Парижа приїхали до Неаполя і замешкали в готели „Женеве“. Порчінер мав при собі перли і дорогі камені вартости 300.000 франків а Бернавер на суму 80.000 франків. Наміряючи полишити ся довше в Неаполи, віддали свої дорогоцінности до переховання секретареви готелю, Едвардови Мінґоцци. На другий день Мінґоцца утік з дорогоцінностями, а властитель готелю мусів винагородити шкоду. Дня 14 с. м. прибув до Відня торговельник дорогоцінностий Данієльс з Брукселї і свому знакомому ювілерови Менассому предложив на продаж перли. Менассо пізнав перли Порчінера і повідомив єго о тім а рівночасно і поліцию. Порчінер пізнав свої перли а Данієльс оповів, що купив їх в Брукселї від бразилїйского ювілера Серри. Коли Данієльсови показали в поліциї фотоґрафію Мінґоцци, пізнав він в нїй Серру. Віденьска поліция удала ся телеґрафічно до Брукселї з жаданєм увязнення злодія і на другий день прийшла звідтам відповідь, що Серру арештовано.

Телеґрами.

Відень 23 мая. Прибув тут ґр. Андраші і буде завтра на авдиенциї у Цісаря.

Білград 23 мая. Скупщтину відрочено аж до залагодження кризи кабінету.

Будапешт 23 мая. Часопись урядова оголосила розпорядженє в справі знесеня заказу вивозу пашї.

Константинополь 23 мая. Конфлікт Туреччини з Румунією вже залагоджений.

Льондон 23 мая. В палаті послів заявив підсекретар державний для Індиї, Бродрік, що в Індиї в часї від 1 січня до 1 мая с. р. померло 479.744 людий. Посол Камбель-Баннерман домагав ся відрочення палати, щоби она могла заняти становище в справі заяви Бродріка. Коли відтак зачав говорити міністер Літтельтон, опозиция не дала єму говорити, домагаючись крикливо, щоби президент міністрів Бальфур дав відповідь на виводи Камбелль-Баннермана. Буча тревала цїлу годину, а відтак засїданє закрито.

Гаґа 23 мая. Мировий суд рішив в користь европейских держав спір межи Японією а Німеччиною, Францією і Анґлією в справі стяганя податків будівельних в бувших заграничних кольоніях в Японії.

Кіяхта 23 мая. Прибув тут кн. Фридрих Леопольд пруский, котрий їде до росийскої армії в Манджурії.

Гонконґ 23 мая. Залога корабля, що заплив до тутешного порту, виділа кружляк росийскої добровільної фльоти, що плив проливом Гайнан в західнім напрямі в супроводї дуже наладованого парохода перевозового.

Мадрид 23 мая. При дельожованю кількох робітників прийшло до розрухів. Робітники покинули роботу, впали до сусїдних домів, ограбили помешканя і повикидали богато річий на улицю. До бійки з поліцією доси не прийшло.

Льондон 23 мая. Часописи обговорюють вчерашну подію в палаті послів і кажуть, що історія анґлїйского парляменту не знає приміру подібних бурливих сцен. Буча тревала більше як годину. Міністер Літтльтон мимо кількакратного відклику до лїберальної партиї, не міг прийти до голосу.

Токіо 23 мая. Зачувати, що Японцї зловили хіньску джонку, на котрій було богато росийских офіцирів. Здає ся, що то був реконесанс походячий з Владивостока.

слух, а вімі могли говорити. Се мимо волї наводить на здогад, що слуги божка Асклепіоса, єреї, знали вже може якийсь спосіб, яким могли наводити на недужих штучний твердий сон, підчас котрого робили на них якісь операциї.

Бувало й так, що замісто недужого приходив хтось другий по раду, а бог або таки зараз ісціляв недужого або давав якусь раду, що єму робити. Так н. пр. прийшла була до Епідаврос якась мати, котрої донька хорувала на водну пухлину. Коли тут заснула, побачила в снї, як Асклепіос відрубав єї доньці голову, повісив відтак за ноги, випустив з неї воду і наконець пришив голову назад. Коли матїр опісля вернула домів, застала доньку вже зовсїм вилїчену і здорову. Але за такі і тим подібні чудеса казав бог иногдї дуже добре собі платити, бо аж таку суму, що на наші гроші значила до 50.000 корон. Коли же хтось не заплатив, то бог не знав жартів. Якийсь слїпий, що провидів, не хотів заплатити, а бог зробив так, що він знов осліп; коли же він відтак покаяв ся і заплатив, бог зробив єго знову видющим. Иногдї вилїчив бог і безплатно, але лиш на то, щоби показати свою силу; в наших часах значило би то „для реклями“. Якийсь недужий, що мав спаралїжовані пальцї, насьмівав ся з его чудотворної сили, котра не може єму нїчого порадити. В ночи явив ся єму бог, доторкнув ся єго руки і він міг вже рушати пальцями. Урадований недужий не переставав тепер рушати пальцями, а бог спитав єго тодї, чи він ще й тепер не вірить в єго силу. „Нї“ — відповів той чоловік. „Отже видиш“ — сказав єму тодї бог — „длятого, що ти не хотів в то вірити, в що вірити повинен, то я тобі зробив ту ласку і вилїчив тебе длятого, щоби ти вірив.

Крім звичайної заплати складали щасливо вилїчені ще й цінні дарунки, звичайно зроблені дуже красно із золота, срібла або бронзу тоті части тїла, котрим бог вернув знову здоровлє, або також мальовані горорізьби, представлячі сцени з чудесного лїченя. Якась Атинянка дала на вічну памятку єї вилїченя, в котре она не хотїла повірити, срібну свинку.

З того, що видобуто при розкопах в Епідаврос, знає ся докладно не лиш то, що коштувало виставленє та удержанє всїляких сьвятинь і других будинків, що платило ся за лїченє і удержанє хорих, але також і ті способи, яких уживано при лїченю, а навіть і успіхи лїченя у поодиноких людий. Так н. пр. знає ся, що калїкам, котрі ходили на кулях, викрадано кулї умисно на то, щоби калїки зривали ся і бігли за ними. На брак апетиту були такі приписи, котрих можна би сьміло ще й нинї уживати з добрим успіхом. Рецепта на то була така:

„Не злостити ся, держати ся строго приписаної дієти, а то: їсти хлїб і сир, петрушку і салату, уварені в воді кружільця цитрини, мід і молоко. Треба памятати на то, щоби часто бігати на місци призначенім до руханки або ґімнастики, гойдати ся на горішній терасї сьвятинї, натирати тїло піском, купати ся в теплій воді з вином і по тім добре натирати ся, а при тім — так сказано на однїй написи — не забути й на то, щоби дати одну драхму (старогрецка монета вартости більше менше одної корони) тому, що лагодить купіль, за єго труди; горло треба полокати студеною водою і наконець — а то річ найважнїйша — зложити жертву Ескуляпови і при виїздї не забути заплатити рахунок.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).